

HARMONIA GITAROWA

ODC. I

Harmonia jest elementem, który przejawia się w budowie współbrzmień, ich poprzedzeniu oraz następstwie. Podstawą dla budowy akordów jest akustyka, a dokładniej mówiąc – szereg tonów harmoniczných zawartych w dźwięku, który słyszymy.

SZEREG TONÓW HARMONICZNYCH DLA DŹWIĘKU C.

The image displays the harmonic series for the note C. It consists of two staves of musical notation. The top staff is in bass clef and the bottom staff is in treble clef. The notes are: C₂, C₃, C₄, G₂, C₄, E₄, F₄, G₄, A₄, B₄, C₅. Below the staves, the guitar fretboard is shown with fingerings: 1, 3, 5, 1, 3, 5, 7, 3 for the bass clef and 5, 7, 5, 6, 5, 6, 3 for the treble clef. 'X' marks indicate fretted strings.

Zauważ, że dźwięki zaznaczone tworzą akordy: 1-3-5 to trójdźwięk, 1-3-5-7 to czterodźwięk septymowy, 1-3-5-7-9 – pięciodźwięk nonowy, 1-3-5-7-9-11 – sześciodźwięk undecymowy, 1-3-5-7-9-11-13 – siedmiodźwięk tercdecymowy. Wszystkie powyższe akordy nazywają się naturalnymi, gdyż wynikają z naturalnego szeregu tonów harmoniczných.

ROZŁOŻENIE AKORDU

I. UKŁAD AKORDU

1. Akord może być tak ustawiony, że pomiędzy jego dźwięki nie można zmieścić jakiegokolwiek dźwięku akordu. Wówczas akord ten jest w układzie skupionym.

Przykład 1.

Example 1 shows two guitar staves. The top staff is in treble clef and the bottom staff is in bass clef. The first measure shows a chord with notes G4, B4, D5 in the treble and E2, G2, B2 in the bass. The second measure shows a chord with notes G4, B4, D5 in the treble and G2, B2, D3 in the bass. The third measure shows a chord with notes G4, B4, D5 in the treble and G2, B2, D3 in the bass. Below the bass staff is a TAB line with fret numbers: 0, 2, 3 for the first measure; 1, 0, 2 for the second measure; and 2, 2, 3 for the third measure.

Przykład 2.

2. Akord może być ustawiony w taki sposób, że między dźwięki danego akordu można zmieścić dźwięk lub dźwięki tegoż akordu. Wówczas akord jest w układzie rozległym (przykład 2) (nuty dźwięków „możliwych do wstawienia” są zaznaczone gwiazdkami).

Example 2 shows a wide chord in treble clef. The notes are G4, B4, D5, G5, B5, D6. The notes G5 and B5 are marked with asterisks. Below the staff is a TAB line with fret numbers: 5, 5, 3 for the first measure; 3, 5, 2 for the second measure; and 5, 5, 3 for the third measure.

II. POZYCJA AKORDU

Dźwięk umieszczony w najwyższym głosie akordu stanowi o jego pozycji. Trójdźwięk może być w pozycji prymy, tercji, kwinty, cyfrę interwału stawiamy nad oznaczeniem literowym akordu.

Przykład 3.

Example 3 shows three chords in treble clef. The first chord has notes G4, B4, D5 with G5 marked with an asterisk. The second chord has notes G4, B4, D5 with G5 marked with an asterisk. The third chord has notes G4, B4, D5 with G5 marked with an asterisk. Below the staff is a TAB line with fret numbers: 1, 2, 3 for the first measure; 5, 5, 3 for the second measure; and 5, 5, 3 for the third measure. Below the TAB line are the chord names: C, C, C.

III. POSTAĆ AKORDU

O postaci akordu stanowi dźwięk znajdujący się w najniższym głosie akordu. Trójdźwięk może mieć trzy postacie: zasadniczą-z prymą w basie, I przewrotu-z tercją w basie, II przewrotu-z kwintą w basie. Oznaczenie interwałowe znajduje się pod literą oznaczającą akord.

Przykład 4.

	1	1	1	3	3	5	5
T	0	0	3	3	1	1	5
A	2	0	5	1	0	2	5
B	3	3	3	0	0	3	3
C	C	C	C	C	C	C	C
	1	1	1	3	3	5	5

Twórz trójdźwięki we wszystkich tonacjach(w oparciu o koło kwintowe), na wszystkie możliwe sposoby przez cały gryf gitary.

- UWAGA TECHNICZNA! Ćwicz prawą ręką następująco: kostką(plectrum)trzymaną między kciukiem(p)a palcem wskazującym(i)graj najniższy dźwięk akordu, pozostałe dźwięki graj odnośnymi palcami prawej reki(m,a). W przypadku konieczności zagrania czterodźwięku(czterodźwięki w dalszej części opracowania), graj palcem małym(c).